VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie (vergadering 4)
3 februari 2021 online

Index verslag vergadering Raadscommissie
10 februari 2021

1.	Vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Mededelingen en toezeggingen van wethouder Voorink	3
4.	Plan van aanpak Omgevingsvisie	3

RAADSCOMMISSIE 10 FEBRUARI 2021

Aanwezig bij aanvang:
Voorzitter: R. Verkuijlen.
Griffier: P.M.H. van Ruitenbeek.
Hart voor Hilversum: M.E. Eerenberg; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks; J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; SP: P.H.J.R. van Rooden; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: J.P. Lahaise; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: R. Docter.
College: F.G.J. Voorink, wethouder;

1. Vaststellen agenda (0.0)
De **voorzitter:**
- opent de vergadering om 20.06 uur en heet allen welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.0)
Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen en toezeggingen van wethouder Voorink (0.1)
Het **CDA**:
- stelt een vraag over de afgedane toezegging T19/097 over het Knarrenhof en informeert waarom die toezegging als afgedaan is betiteld;
- vraagt om toezegging T 19/097nog even aan te houden totdat het gesprek heeft plaatsgevonden.

Wethouder **Voorink**:
- memoreert dat de toezegging gaat over het door de raad graag in gelegenheid willen zijn om te spreken over de Knarrenhof;
- heeft veelvuldig contact gehad met de Knarrenhof;
- lijkt het meest praktisch de Knarrenhof bij de Woonvisie te betrekken, omdat een knarrenhof een specifieke woonvorm is; het **CDA** stelt voor de toezegging nog één maand aan te houden en die eventueel daarna te parkeren, waarna die eventueel alsnog als afgedaan kan worden beschouwd of verder in te vullen is; de **voorzitter** lijkt dat een goede afspraak.

4. Plan van aanpak Omgevingsvisie (0.1)
Woordvoerders
Hart voor Hilversum: M.E. Eerenberg; D66: mw. M.I. van Vliet; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks; J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; SP: P.H.J.R. van Rooden; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: J. Lahaise; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: R. Docter;
College: F.G.J. Voorink, wethouder;

Inspreker
De heer **Kwantes (Hilversum Omgevingsvisie Participatie 2040, de 39 samenwerkende bewonersorganisaties)**:
- spreekt zich uit voor een betekenisvolle participatie om tot een Omgevingsvisie 2040 voor Hilversum te komen;

- legt uit dat ‘betekenisvol’ van onderop betekent, met alle belanghebbenden, integraal met een herkenbare invloed op de besluitvorming;
- onderschrijft de aanpak om echte participatie een volwaardige en herkenbare plek te geven;
- vindt de missie geslaagd als het voorliggende plan van aanpak en de uitvraag participatietraject leiden tot daadwerkelijke invloed van bewoners op de toekomstige fysieke leefomgeving;
- meent dat de huidige coronaomstandigheden zullen nopen tot extra inzet van vernieuwende, digitale en communicatiemiddelen; men zal alert moeten blijven of fysieke participatie toch ook nodig is om het bereik en effect zo groot mogelijk te laten zijn;
- concludeert dat sprake is van een nieuw proces, waarbij allen onderweg nog moeten leren; als zaken anders lopen dan de bedoeling is, gaat HOP 2040 met de raad en het college in overleg om tot een gezamenlijke oplossing te komen; met elkaar in gesprek gaan leidt immers tot andere en betere besluiten;
- blijft het participatieproces nauwlettend volgen en rekent op de toegezegde betrokkenheid in de verdere uitvoering;
- blijft zich vanzelfsprekend inzetten om zoveel mogelijk bewoners actief te betrekken bij de vorming van een nieuwe omgevingsvisie.

De **VVD**:
- zegt toe met dezelfde intenties en bedoelingen als HOP 2040 de rest van het proces te willen doorlopen.

De **PvdA**:
- is de bijdrage van de heer Kwantes uit het hart gegrepen en vraagt of het nu duidelijk is waarover de bewoner straks al dan niet mag beslissen en waar de regie ligt.

Hart voor Hilversum:
- is benieuwd of HOP 2040 zich een volledig digitaal participatieproces kan voorstellen.

De heer **Kwantes**:
- antwoordt dat de samenwerkende bewonersorganisaties de aanjagers/initiatiefnemers van het proces zijn en oproepen het proces zo te vervolgen;
- gaat niet over de besluitvorming in het proces;
- gaat het om alle bewoners, belanghebbenden en de gemeenteraad;
- stelt dat men zowel fysieke en digitale middelen moet gebruiken om iedereen te bereiken; in deze omstandigheden komt men met digitale middelen een heel eind; wellicht kan men zich afvragen of men met digitale middelen meer mensen bereikt dan met fysieke middelen.

Eerste termijn commissie
Democraten Hilversum:
- is bijzonder blij dat de uitvraag de deur uit is en de selectie van een onafhankelijke procesbegeleider binnenkort kan plaatsvinden; het geactualiseerde plan van aanpak, dat met een delegatie van commissieleden in overleg met HOP 2040 en de wethouder is voorbereid, kan daarbij als wegwijzer dienen;
- heeft wel bedenkingen bij de later aan het plan van aanpak toegevoegde onderdelen, met name de gewijzigde planning en de financiële paragraaf;
- is van mening dat de omgevingsdocument het koersdocument is;
- vindt de planning van 24 maanden te lang, waarbij het integraal werken aan visies een illusie wordt;
- vraagt om de toezegging dat de omgevingsvisie begin volgend jaar door de raad zal worden vastgesteld; zodat ook financieel een substantiële besparing te behalen is;
- vraagt of het verrekenen van een ongebruikt bedrag € 150.000,- voor invoering van de Omgevingswet betekent dat de wethouder anticipeert op uit- of afstel van de invoering van die wet.

De **SP**:
- heeft geen opmerkingen over het plan van aanpak en is blij met het toevoegen van mogelijk door bewoners in te brengen initiatieven;
- hecht belang aan zorgvuldige participatie, maar vindt de planning heel erg ruim, waardoor de volgende raad besluit over de omgevingsvisie; daardoor heeft een andere raad met bewoners geparticipeerd;
- vraagt waarom de planning zo lang is;
- verbaast de nodige € 180.000,- voor communicatie en inhuur van externen en informeert of dat hoge bedrag echt nodig is;
- vindt het bedrag van € 270.000,- voor fase 3 en 4 ook hoog.

D66:
- gaat ervan uit dat zorgvuldig naar het hoge budget is gekeken;
- heeft behoefte goed van het traject te leren en vindt het bedrag daarom een goede investering in het vergroten van het lerend vermogen van de organisatie op de lange termijn; de **SP** meent dat nergens in het voorstel staat met het extra geld van € 180.000,- te leren om beter te participeren; slechts worden 2 fte ingehuurd ter begeleiding en zij vraagt waar D66 ziet dat het geld is om te leren; **D66** antwoordt dat het geld bedoeld is om te leren; zij ziet het als een investering in de organisatie om kennis en kunde in het huis te laten groeien, zodat participatie trajecten op termijn zelf door de gemeente zelf te doen zijn;
- gaat voor een mooie omgevingsvisie voor de Hilversummer van nu en straks.

GroenLinks:
- sluit zich aan bij de mooie woorden en de complimenten voor de inzet tot heden;
- wil scherp zijn op het goed kunnen vormgeven van participatie; door digitale participatie kan de gemeente ook mensen spreken die zij nog niet kent;
- hoort graag of nog het stevige budget te besparen is.

Hilversums Belang:
- wil de vaart in het traject erin houden en wenst de omgevingsvisie dit jaar klaar te laten zijn;
- is het eens met het conceptplan van aanpak, maar heeft moeite met de planning en het budget;
- is van mening dat een planning van nog eens anderhalf/twee jaar de vaart uit de participatie haalt; de onderliggende visies op mobiliteit, economie, energie en wonen zijn al in juni a.s. klaar; om daarna nog eens tot begin 2023 voor de overkoepelende omgevingsvisie in te plannen is voor haar een brug te ver;
- zou het goed vinden als deze gemeenteraad de omgevingsvisie vaststelt;
- wil de planning daarom inkorten tot eind dit jaar; fases 3 en 4 kunnen veel sneller;
- is het heel wat waard om het participatietraject met de externe begeleider op gang te brengen, maar vindt het budget van € 670.000,- te ruim bemeten; de vaart erin houden scheelt kosten;
- kan pas bij de Jaarrekening 2020 besluiten over overheveling van € 150.000,- van 2020 naar 2021; de **SP** informeert naar de wens van Hilversums Belang over de aanpak daarbij; **Hilversums Belang** vindt de versnelling van het traject heel belangrijk om de participatie zo goed mogelijk op gang te houden en die voor het einde van de huidige collegeperiode af te ronden; daartoe zijn veel minder kosten nodig, welke kosten tot en met eind 2021 worden gemaakt; de raad kan nu alleen over de huidige begroting iets zeggen, maar niet over overhevelen;
- is het aanmelden van het budget voor de kadernota te zijner tijd aan het college en nu ook niet aan de orde.

Leefbaar Hilversum:
- gaat een en ander boven haar pet en mist simpelheid en compactheid;
- is van mening dat al lang gestart had kunnen worden;
- is de draad bij de omgevingsvisie kwijt geraakt en wil het simpeler en kleiner met handvatten maken; op deze manier haken mensen af; burgers erbij betrekken vraagt een ander level dan ingewikkelde plannen en beleid;

- vraagt zich af waarom het allemaal zo duur moet zijn.

De **ChristenUnie**:
- informeert naar kansen om het proces te versnellen en in hoeverre de mobiliteitsvisie in de omgevingsvisie wordt meegenomen.

De **PvdA**:
- beaamt dat een behoorlijk ingewikkeld verhaal voorligt;
- pleit ervoor duidelijk te zijn in het verwachtingsmanagement en wat een burger qua inspraak en participatie al dan niet kan verwachten;
- vraagt hoe de omgevingsvisie zich verhoudt tot de Omgevingswet;
- stelt vast dat de omgevingsvisie een dure grap aan het worden is, terwijl elders mensen worden gekort;
- wil bij participatie mensen zonder computer niet buitensluiten.

Hart voor Hilversum:
- noemt burgerparticipatie belangrijk en is over het verder gaan van het proces optimistischer dan Leefbaar Hilversum;
- hecht belang aan het zorgvuldig doorlopen van het proces, een leerproces voor burgers, raad, college en ambtenaren;
- wil tot een integrale visie komen en de sectorale visies goed bewaken; die kan men niet vaststellen zonder participatie in het kader van de Omgevingswet;
- vindt transparantie en openheid naar alle deelnemers heel belangrijk, evenals delen van informatie;
- is voorstander van digitale en fysieke participatie, omdat 2 miljoen Nederlanders geen internet hebben;
- vraagt aandacht voor participatie van de jeugd in het proces en waarom kind- en jeugdparticipatie al is uitbesteed en of die terugkomt in de integrale visie.

Het **CDA**:
- informeert bij de wethouder en het schrijfteam naar de knelpunten in het proces;
- vraagt wat de achterliggende reden van een verlengde planning is en of daarmee de uitloopmogelijkheden al zijn opgebruikt;
- vraagt of het bedrag meer wordt dan wat oorspronkelijk is begroot.

De **VVD**:
- noemt het traject bijzonder in een bijzondere tijd; het was zoeken naar het juiste proces, de juiste rollen en verantwoordelijkheden; uiteindelijk vonden partijen elkaar in het goede gesprek en de bedoeling; voor uitvoering van de bedoeling zijn een planning en budget nodig;
- hoort de hartenkreet om aan de slag te gaan en geen tijd te vermorsen en wil graag de ruimte gebruiken om te versnellen;
- wijst ook op het door HOP 2040 gewenste zorgvuldige proces en de onzekere factor van corona;
- heeft vertrouwen dat met de procesbegeleider gezocht wordt naar een snel proces dat recht aan iedereen doet;
- vernam dat bij behandeling van het sleutelgebied wantrouwen en onvrede zijn ontstaan, waardoor men elkaar niet altijd goed verstaat; daardoor is veel praten nodig om na te gaan of men wel hetzelfde bedoelt; soms kwamen verschillen van inzicht aan de orde en die zijn teruggelegd richting HOP en de wethouder.

Wethouder **Voorink**:
- sluit zich aan bij de samenvatting van de VVD en erkent dat het vertrouwen bij behandeling van het sleutelgebied een behoorlijke deuk heeft gehad; objectiverende externe begeleiding was een goede ingreep in het proces, evenals de actieve rol van de raad;
- erkent dat het proces veel geld kost, terwijl de gemeentebegroting onder druk staat;

- denkt dat het wel waard is om in participatie te investeren, hoewel het veel geld kost en ontzettend lang duurt;
- wijst erop dat er bij vaststelling van de omgevingsvisie eind 2021 er twee weken tijd is om te participeren, wat een farce zou zijn;
- wil ook rekening houden met de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022; die ook een gat laten vallen in het proces;
- beaamt dat hoe langer het duurt, hoe duurder het wordt;
- laat weten dat de gemeentelijke organisatie niet is ingericht op het maken van een omgevingsvisie en het daarover communiceren, daar is geld kostende externe hulp bij nodig; uren van de eigen organisatie zijn niet meegenomen; **Hilversums Belang** vraagt of kosten van het uitvoeren van het participatietraject niet in de organisatie zijn gedekt; wethouder **Voorink** antwoordt dat met name het communicatieve deel van participatie gebeurt door extern ingehuurde krachten; er zijn ook stedenbouwers, planologen en mensen van parkeren en groen nodig en zij zitten in de reguliere loonsom;
- voorziet in een plan in vier fasen, met aan het eind van elke fase een raadsbesluit; elk raadsbesluit kost een voorbereiding van twee maanden;
- heeft € 150.000,- over van het eerder gestaakte proces rondom de omgevingsvisie, wat kwam door de coronacrisis en erkent dat daarover een apart besluit nodig is; de **SP** raadt aan € 150.000,- nu niet in het raadsvoorstel te zetten, maar mee te nemen naar het bedrag voor volgend jaar waarover de raad nog moet beslissen; wethouder **Voorink** wil dat nog bezien en eventueel komt het ten laste van het rekeningresultaat;
- gaat uit van het aangegeven bedrag, een reële inschatting;
- vindt dat de gemeente in dezen geen geld over de balk gooit en dat het gaat om welbesteed geld;
- gaat het in reactie op Leefbaar Hilversum in de basis om een gesprek over de toekomst van Hilversum met inwoners en de politiek, waarbij iedereen aan bod komt en waarbij de raad het laatste woord heeft; hij kan echter niet starten zonder dat de raad het plan van aanpak en een begrotingswijziging goedkeurt;
- denkt het proces niet erg veel en wezenlijk te kunnen versnellen, zoals de ChristenUnie vroeg, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van het proces en participatie;
- merkt op dat deelvisietrajecten, zoals mobiliteitsvisie en woonvisie, doorgaan en dat zijn belangrijke bouwstenen voor de omgevingsvisie; in hoeverre die deelvisies een plek krijgen in de omgevingsvisie is aan de raad;
- waagt zich niet meer aan een inschatting over de invoering van de Omgevingswet, maar dat doet niet af aan het voorliggende proces;
- proeft bij fracties de wil om snel te beginnen en er niet te lang over te doen;
- hangt niet alles op aan de omgevingsvisie, maar dat document geeft scherp richting aan de manier waarop Hilversum zich in de komende jaren gaat ontwikkelen;
- pleit niet voor verder uitstel en baalt van de restricties van de coronacrisis, die vooral betrekking hebben op participatie; dat biedt ook kansen voor vernieuwing;
- wil ook ruimte bieden voor analoge participatie, waarin ook het externe bureau een belangrijke rol heeft, teneinde zoveel mensen te bereiken;
- licht toe dat jeugd via scholen gaat participeren, waarvan de opbrengst meeloopt in fase 2 bij het formuleren van denkrichtingen;
- voorziet de omgevingsvisie begin 2023 vast te stellen, zodat er nog twaalf maanden aan ruimte is;
- legt uit dat het langer durende proces, de inschakeling van een extern bureau, aanpassingen en extra producten tijd en geld kosten, zodat er een hoger bedrag nodig is.

Tweede termijn inspreker
De heer **Kwantes**:
- stelt voorop dat het belang van participatie het aannemen van de Omgevingswet overstijgt;
- stelt dat hoe eerder men begint, hoe beter het is;
- vindt digitale en analoge participatie beide belangrijk;

- wil via het externe bureau voorstellen doen om tot een optimale mix van de uitvraag laten komen.

Tweede termijn commissie
Democraten Hilversum:
- noemt de beantwoording van de wethouder over de planning nog niet heel overtuigend, welke planning nog seriegeschakeld is;
- noemt het een uitdaging te bezien of de planning meer parallel te schakelen is: een ding voorbereiden en een andere zaak tegelijkertijd afronden;
- lijkt het vaststellen van de omgevingsvisie over de raadsverkiezingen heen tillen qua tijdverlies en inhoudelijk geen goede optie.

De **PvdA**:
- neemt het antwoord over het geld voor communicatie mee terug naar de fractie;
- zit het gewekte verwachtingspatroon dwars;
- is benieuwd hoe het ingezette traject zich verhoudt tot de Omgevingswet die er wellicht niet gaat komen;
- heeft sympathie voor de eerlijke opmerking van Leefbaar Hilversum dat het een ingewikkeld voorstel is;
- pleit ervoor om bondig, duidelijk en vooral scherp te zijn over wat je burgers aan participatie toezegt en waar je de grens moet leggen.

D66:
- vraagt hoe communicatiegelden goed als leergeld voor de organisatie in te zetten zijn, zodat de kwaliteit van en het aantal uren besteed aan participatie passend zijn van wat de stad van de gemeente vraagt;
- zal voor dat punt bij de kadernota aandacht gaan vragen.

Hilversums Belang:
- onderstreept er alles aan te doen om het proces zo snel mogelijk te laten gaan;
- vindt participatie voorop staan;
- verbaast het dat er in de gemeentelijke organisatie geen ruimte is voor participatie; dat zou standaard in het ambtenarenapparaat moeten zitten.

Leefbaar Hilversum:
- vraagt zich af of toehoorders de huidige discussie snappen en vindt die erg ingewikkeld;
- vraagt zich af of extra vast personeel nodig is om niet steeds externen te hoeven inhuren;
- blijft het lastig vinden dat er zoveel over participatie wordt gepraat en onduidelijk is wat ermee wordt gedaan; het begint bij de gemeentelijke wens om echt te participeren en te geloven in de kracht van Hilversummers.

De **SP**:
- denkt dat Hilversummers slimmer zijn dan gedacht en het proces wel begrijpen; **Leefbaar Hilversum** meent dat heel veel mensen nog niet eens van een omgevingsvisie hebben gehoord en vraagt hoe intelligentie zich verhoudt tot niet weten waarover het gaat; de **SP** vermoedt dat mensen die de discussie volgen weten waarom die gaat; mensen die geen weet hebben van de discussie zal de gemeente ook moeten betrekken en 39 bewonersverenigingen kunnen daarbij helpen, evenals communicatiekanalen en een participatiebureau;
- ondersteunt de oproep van Leefbaar Hilversum om meer vast personeel in dienst te nemen bij veel projecten;
- wil dat participatie goed loopt en wil voor fase 2 de tijd nemen, waarna fase 3 en 4 sneller kunnen; als de volgende raad moet beslissen moet die een document hebben waarin duidelijk staat wat uit de participatie is gekomen.

De **VVD**:

- stelt dat het tot achter de komma bepalen van de plannen niet past bij het inhuren van externen; men zou kunnen meegaan in de bedoeling van het vormgeven van participatie en dat zo snel mogelijk doen;
- wil gewekte verwachtingen ook waarmaken;
- verzoekt de wethouder goed aan te geven wat is opgehaald in het participatietraject en door wie dat is gebeurd; **Leefbaar Hilversum** gaat het om de inbreng zelf en maakt het niet uit of dat door een of meerdere personen gebeurt; zij vraagt of de VVD meer belang hecht aan degenen die namens een groep praten; voor de **VVD** maakt dat inderdaad uit;
- dringt ook bij volgende projecten aan op een participatieverslag dat goed weergeeft wat is opgehaald; **Democraten Hilversum** vraagt hoe het proces na participatie zo snel mogelijk kan gaan; de **VVD** wil daartoe de externen horen.

Wethouder **Voorink**:
- corrigeert zijn opmerking in eerste termijn en vermeldt dat de omgevingsvisie uiterlijk op 31 december 2024 vastgesteld moet zijn;
- wil duidelijk zijn naar bewoners wat ze van participatie kunnen verwachten;
- gaat goed opschrijven wie wat inbrengt en namens wie en de raad kan daarvan kennisnemen en dat wegen;
- kondigt aan de komende maand te starten met Hilversum kort uit te leggen wat ze gaat doen, waarom dat belangrijk is en hoe mensen daaraan kunnen meedoen;
- verweeft participatie steeds meer in het dna van de gemeentelijke organisatie; verschuift de discussie over aannemen van vast of flexibel personeel naar de begrotingsbehandeling;
- stelt dat de aanloop naar de Omgevingswet één groot leermoment is.

Advisering aan de raad
Hilversums Belang, Democraten Hilversum, Leefbaar Hilversum, de **PvdA** en het **CDA** vinden het voorstel rijp voor de raad met debat en maken een voorbehoud.

De **VVD** vindt het voorstel rijp voor de raad, is zeer positief gestemd en hecht eraan er nog iets in de raadsvergadering over te kunnen zeggen.

De **SP** vindt het voorstel rijp voor de raad, is positief gestemd en maakt een voorbehoud met debat.

D66, **Hart voor Hilversum, GroenLinks** en de **ChristenUnie** vinden het voorstel rijp voor de raad en adviseren positief met debat.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.50 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraadsvergadering van 3 maart 2021.
De griffier, De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek. P.I. Broertjes.